Stanowisko Wielkopolskiej Rady Rolniczej
z dnia 29 października 2026 r.

w sprawie: wzrostu cen paliw, nawozów oraz wysokich kosztów energii elektrycznej jako jednego z głównych czynników pogarszających opłacalność produkcji rolniczej.

Współczesne rolnictwo w znacznym stopniu uzależnione jest od takich czynników jak ceny paliw, nawozów oraz kosztów energii elektrycznej. Wzrost cen każdego z nich wywiera wpływ na działalność rolniczą, natomiast w połączeniu prowadzą do znacznego pogorszenia opłacalności produkcji rolniczej.

W roku bieżącym najwyższe ceny paliw odnotowano we wrześniu oraz na początku października. Średnia cena oleju napędowego w ww. okresie osiągnęła 8,86 zł/l, a benzyny 7,90 zł/l i jest ona zdecydowanie wyższa w porównaniu do ceny obowiązującej na początku roku, gdzie średnia cena oleju napędowego wyniosła 6,00 zł/l, a benzyny 5,80 zł/l. Oznacza to, iż między styczniem, a wrześniem 2026 r. cena oleju napędowego wzrosła o około 2,86 zł/l, czyli o blisko 48%. Zaznaczyć należy, iż olej napędowy jest podstawowym paliwem wykorzystywanym w rolnictwie m.in. do prac polowych, transportu płodów rolnych oraz obsługi maszyn i urządzeń rolniczych, co ma ogromne znaczenie w kosztach prowadzenia gospodarstw rolnych.

W 2026 roku odnotowano również wysoki wzrost oraz brak stabilizacji cen nawozów. Szczególny wzrost odnotowano w przypadku nawozów azotowych m.in. saletry amonowej oraz mocznika. Średnia cena za saletrę amonową w styczniu wyniosła ok. 1 694 zł/t, natomiast w październiku za ten sam produkt należało już zapłacić 2 057 zł/t. Jednocześnie średnia cena za mocznik wyniosła w styczniu ok. 2 201 zł/t, a w październiku było to już 3 022 zł/t. Tak znaczący wzrost cen skutkuje przede wszystkim zwiększeniem kosztów jednostkowych, a nawet ograniczeniem nawożenia gleby, które ostatecznie skutkuje niższymi plonami.

Współczesne rolnictwo jest również sektorem silnie uzależnionym od dostępu do energii elektrycznej. Sam poziom cen energii nie przesądza o nieopłacalności produkcji, jednak jest jego istotnym elementem mającym wpływ na opłacalność produkcji rolniczej. Szczególnie trudna sytuacja dotyczy gospodarstw prowadzących produkcję zwierzęcą oraz działalność wymagającą intensywnego zużycia energii elektrycznej, gdzie koszty mediów stanowią znaczącą część kosztów całkowitych. W trakcie 2026 r. odnotowano wzrost średniej stawki dystrybucji energii elektrycznej o ok 9,36%.

Wzrost cen paliw oraz nawozu, a także wysokie koszty energii elektrycznej należy traktować jako jeden z kluczowych wskaźników pogarszającej się kondycji ekonomicznej gospodarstw rolnych. Rolnicy ponoszą bowiem coraz większe nakłady finansowe, nie mając gwarancji uzyskania ceny zapewniającej pokrycie kosztów i osiągnięcie dochodu pozwalającego na dalszy rozwój gospodarstwa. Jednocześnie ceny skupu wielu produktów rolnych nie

rekompensują rosnących wydatków ponoszonych przez producentów rolnych. Wzrost cen powoduje bowiem zwiększenie kosztów produkcji, a w konsekwencji ograniczenie dochodów rolników, co może wpłynąć m.in. na ograniczenie modernizacji parku maszynowego oraz wdrażania nowoczesnych technologii. W dłuższej perspektywie może to prowadzić do pogorszenia konkurencyjności polskiego rolnictwa, ograniczenia produkcji krajowej oraz zwiększenia zależności od importowanej żywności.

Wielkopolska Rada Rolnicza stoi na stanowisku, że bezpieczeństwo żywnościowe kraju wymaga zapewnienia rolnikom warunków ekonomicznych umożliwiających prowadzenie produkcji w sposób stabilny, przewidywalny i opłacalny. Nie można oczekiwać utrzymania wysokiej jakości oraz ciągłości dostaw krajowej żywności bez uwzględnienia rzeczywistych kosztów ponoszonych przez producentów.

W związku z powyższym, Wielkopolska Rada Rolnicza zwraca się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie działań o charakterze systemowym, które ograniczą negatywne skutki wzrostu kosztów paliwa, nawozu oraz opłat za energię elektryczną dla producentów rolnych, polegających w szczególności na:

1. Wprowadzeniu długoterminowego planu, obejmującego mechanizmy ograniczające wpływ wzrostu cen paliw na koszty produkcji rolnej.
2. W porozumieniu z Ministrem Energetyki, podjęcia działań na rzecz obniżenia kosztów energii elektrycznej w rolnictwie, w szczególności poprzez wypracowanie rozwiązań taryfowych, uwzględniających sezonowość produkcji i specyfikę gospodarstw rolnych.
3. Uruchomieniu dodatkowego naboru, związanego z nadzwyczajnym wsparciem finansowym dla rolników, dotkniętych znacznym wzrostem cen nawozów i oleju napędowego, spowodowanym kryzysem na Bliskim Wschodzie w 2026 r.

   W związku z pojawiającymi się problemami technicznymi w aplikacji portalrolnika.gov.pl podczas ostatniego naboru, nie wszyscy rolnicy zdążyli złożyć wnioski o dopłatę we wskazanym terminie. Mając na uwadze równe traktowanie beneficjentów, WRR składa wniosek jw.
4. Wydłużeniu terminu składania wniosków o dofinansowanie inwestycji w odnawialne źródła energii i poprawę efektywności energetycznej gospodarstw, w ramach PS WPR 2023-2027 o czas niezbędny do przygotowania prawidłowego WoPP, przy pomocy doradców rolniczych. WRR powyższą prośbę motywuje dużym obłożeniem pracą pracowników ODR, zaangażowanych w przygotowywanie dokumentacji rolnikom w innych naborach.